

MALATYA İLİ MADEN VE ENERJİ KAYNAKLARI

Malatya ili, Doğu Anadolu Bölgesinin gerek sanayi gerekse yer altı kaynakları bakımından önemli bir kentidir.

Yöre sahip olduğu jeolojik yapı gereği çeşitli maden yatakları oluşumu için uygun bir ortam sunmaktadır. Genel Müdürlüğümüzün il ve yakın çevresinde yaptığı çalışmalarla bölgenin endüstriyel hammadde ve metalik maden yatak ve zuhurları ortaya çıkarılmıştır.

Ülkemizin tek, dünyanın da sayılı yataklarından biri olan profillit yatağı Pütürge'de bulunmaktadır. Metalik maden yönüyle, bu yöre demir ve bakır yönüyle zengindir. Pütürge'de bulunan profillit yatağı Genel Müdürlüğümüzün yaptığı çalışmalar sonucu ortaya çıkarılmış ve özel sektöre devredilmiştir. Halen işletilen yataklarda seramik ve refrakter kalitede toplam 20.221.700 ton görünür+muhtemel rezerv ortaya konmuştur. Ayrıca ilimizde dolomit, florit, vermikülit, tras, mermer ve çimento hammaddeleri bulunmaktadır.

Türkiye'nin en önemli demir yataklarından bazıları bu bölgede bulunmaktadır. Hekimhan-Hasançelebi demir yatağında % 15 Fe tenörlü 865 milyon ton görünür + muhtemel rezerv, Hekimhan-Deveci % 38-52 Fe tenörlü toplam 40 milyon ton, Hekimhan-Karakuz'da % 40-55 Fe tenörlü 14.5 milyon ton rezerv bulunmaktadır. Sorunlu demir yataklarımızın toplam potansiyelinin yarısından fazlasını oluşturan Hasançelebi Demir Yatağı yüksek titan içeriği nedeniyle işletilememektedir. MTA laboratuvarlarında yapılan teknoloji deneylerinde, Hasançelebi cevheri manyetik ayırma yöntemiyle kolayca zenginleştirilebildiği halde, cevherin titan içeriği yüksek fırınlar için istenilen % 0.5'in altına düşürülemediği görülmüştür. Bununla birlikte, MTA laboratuvarlarında Hasançelebi cevherlerinden sünger demir elde edilmiştir. Mn içeriği ortalama % 3.7 olan Deveci Demir Yatağı'nın oksitli kesimleri işletilmiş, karbonatlı cevherlerden zaman zaman üretimler devam etmektedir.

BAKIR-KURŞUN-ÇİNKO (Cu-Pb-Zn)

Yeşilyurt-Görgü Sahası

Tenör : % 19.8 Zn, % 6 Pb

Rezerv : 4.000 görünür, 2.000 muhtemel, 4.000 ton mümkün rezerv. Yatak işletilmektedir.

ÇİMENTO HAMMADDELERİ (Çmh)

Darende Sahası

Tenör :-

Rezerv : 630.000.000 ton killi kireçtaşı, 198.000.000 ton marn, 168.000.000 ton kalkerli marn rezervi.

DEMİR (Fe)

Hekimhan-Hasançelebi Demir Yatağı

Tenör : % 15.04 Fe, % 30 SiO₂, % 1.35 S, % 0.06 P ve % 7 TiO₂

Rezerv : 865.000.000 ton görünür+muhtemel. Teknolojik sorunlar nedeni ile yataklar işletilmemektedir.

Hekimhan-Deveci Demir Yatağı

Tenör : % 38-52 Fe

Rezerv : 40.000.000 ton görünür+muhtemel rezerv.

Hekimhan-Karakuz Demir yatağı

Tenör : % 40-55 Fe

Rezerv : 14.500.000 ton görünür+muhtemel rezerv (Karakuz) . Bugüne kadar 1.500.000 ton cevher üretilmiştir.

Hekimhan-Şırzı Demir yatağı

Tenör : % 49 Fe; % 5-7 Mn

Rezerv : 276.366 ton görünür+muhtemel hematit, 2566 ton görünür+muhtemel manyetit rezervi.

Kuluncak, Düşüksöğüt, Kızılolukboynu ve Yunnuk Demir zuhurları

Tenör : % 10-15 Fe₃O₄ (Kuluncak, Düşüksöğüt ve Kızılolukboynu zuhurları); % 45-50 Fe₃O₄ ve hematit (Yunnuk zuhuru)

Rezerv : 42.350.000 ton görünür+muhtemel rezerv. .

Doğanşehir-Sürgü (Gösten tepe, Çej Tepe, Çakşak Tepe, Demir Tepe) Demir Zuhurları

Tenör : % 40-55 Fe

Rezerv : 1.215.000 ton görünür+muhtemel rezerv.

DOLOMİT (DoI)**Hekimhan-Zorbahan Dağı Sahası**

Tenör : % 29-32 CaO, % 20-22 MgO

Rezerv : 121.875.000 ton görünür rezerv.

FLORİT (F)**Darende-Kuluncak Sahası**

Tenör : Floritin yanında U, B, Fe, Cu, Zn, Cr mineralleri de vardır.

Rezerv : Geçmiş yıllarda işletilmiştir.

KROM (Cr)**Hekimham-Bıdır Sahası**

Tenör : % 42 Cr₂O₃

Rezerv : 29.760 ton görünür, 140.000 ton muhtemel rezerv.

KUM-ÇAKIL (Kçm)**Arapkir-Tahma Çayı Sahası**

Kalite : İyİ

Rezerv : 25.000.000 m³ muhtemel rezerv.

Arapkir-Arapkir Çayı Sahası

Kalite : Beton ve sıva agregası

Rezerv : 200.000 m³ muhtemel rezerv.

Darende-Yazıköy, Ortaköy Sahaları

Kalite : Beton ve sıva agregası

Rezerv : 40.000 m³ muhtemel rezerv.

PİROFİLLİT (Prf)**Pütürge Pirofillit Yatağı**

Bazı ocaklarında işletme yapılan bu yatağa ilişkin bilinen rezervler yöreler itibarıyla aşağıda verilmiştir.

Dölek Yöresinde

Tenör : % 13-19 Al₂O₃

Rezerv : 184.000 ton görünür +muhtemel rezerv.

Babik Yöresinde

Tenör : % 13-33

Rezerv : 2.344.562 ton görünür seramik ve refrakter hammadde rezervi, 3.644.430 ton görünür çimento ve yer karosu hammadde rezervi tespit edilmiştir. Ayrıca yörede 6.500.000 ton muhtemel rezerv vardır.

VERMİKÜLİT (Ver)**Darende Sahası**

Tenör : % 0.35 vermikülit. Genleşme oranı 2.

Rezerv : 2.175.192 ton görünür+muhtemel, 216.150 ton mümkün rezerv.

TUĞLA-KİREMİT (TğKi)**İl civarlarında**

Kalite : İyİ

Rezerv : 70-80 milyon ton jeolojik rezerv.

LİNYİT

YATAĞIN BULUNDUĞU YER	KİMYASAL ÖZELLİKLERİ (%)				REZERV (1 000 ton)				AÇIKLAMA
	SU	KÜL	KÜKÜRT	AİD Kcal/kg	GÖR.	MUH.	MÜM.	JEO.	
Hatunsuyu	27,00	52,00	---	550	---	---	---	---	Ekonomik Değil
Merkez-Karacaköy									" "
Arguvan									" "

JEOTERMAL

JEOTERMAL ALAN ADI	SICAK SU DOĞAL ÇIKIŞ ADI	DOĞAL ÇIKIŞ			SONDAJ			KULLANIM ALANI	KURULU TESİS	DEĞ. BEL.
		Sıcaklık (°C)	Debi (lt/sn.)	Potansiyel (MWt)	Sıcaklık (°C)	Debi (lt/sn.)	Potansiyel (MWt)			
HEKİMHAN	Hamampınarı	29	1	-						*

* MTA, 2005. Türkiye Jeotermal Kaynakları Envanteri